

SZÍV ERNŐ

Az árva rádió

Hogy a rádió mivel függ össze, hát persze, mindennel, ami él és mozog. Nagypám nagy asztali rádiója még működött kisiskolás koromban, lehetett csavargatni, adásvételt játszani, bejelentkezni és kijelentkezni, jelenteni és kémadásokat adni, miközben olyan titokzatos szavakat lehetett leolvasni az állomáslapról, mint Luxemburg vagy Zágráb, Moszkva vagy London.

Aztán lesz nekem is rádióm, előbb egy hagyományos Szokol a Körkapcsolások miatt, és ami most egy berlini polcon áll már vagy huszonöt éve, elvittem egy novella miatt – Kutuzov unokája – Katharinának, aki a szerkesztőm volt, föltette a német kiadások mellé. Azóta ott van. Kamaszodva szert tehettem egy kis, fehér Sanyóra. Ásom a kurva kertet, röhög rajtam lótetű, göröngy, a tarack alágabalyodó, erős gyökérhaja, közben hallgatom az Emerson Lake and Palmertől a Fanfárok egy egyszerű emberét, ez mi, úristen, ilyen zene. Efféle alulképzett, kis teljesítményű rádiókkal a Szabad Európát, Csekét soha nem lehetett befogni. Valahogy talán belekavarodik az éterbe néhány foszlány a diktatúráról, oroszok, ellenzék, 1956. A Szabad Európa csak Karcsinál hallgatható, és ha megtaláljuk, pontosan fölfogható, hogy van, hogy lehetséges egy másféle hang, egy másféle lejtés és intonáció, egy másféle értelmezés, egy másféle megközelítés, olyan, hogyan is mondjam csak, ami vagány. Ami igazán az. Szabad, mert természetes. A szabadság az az, hogy pofázhatsz, pedig ez nem föltétlenül pofázás, hanem inkább a nem szabálykövető, az értelmet nem a fegyelmezőssel rendben tartó artikuláció, megfontolod, de nem úgy. Lefekvés után, már saját szobában, még hallgatom mindig a kis Sanyót, hallgatni egy francia lány sóhajtozását, majd a nyilvánvalóan bekövetkező szép és mintha fájdalmas orgazmusát – Zsötem –, ami alatt már magam is hasonló utakon járok, és mire neki jó lesz, nekem is az lesz, és akkor, mintegy ráadásként megszólal egy akcentusos magyar hang, kifejezetten furcsa, mert albán. Rádió Tirana. Annak a magyar hangja. Hogy van ilyen is. Rádió Tirana. Kis sárga, kínai fiúk diktálják a dikciót, honnan, a messzi Pekingből. Furcsa egy kritika, nem? Hogy balról? Értem is, nem is. Néhány év múlva egy ceglédi őrtonyban, hol éppen egy kilóhetetlen ágyúlövedékekkel telerakott raktárra ügyelek, az éjben egyszerre csak meghallom Kölni beszélni magyarul. Bejön. A kölni magyar hang. Ilyen is van, örület. És aztán Szegeden, újabb egy-két év múlva, és ez már a csernobili idők ideje, mit hallgatok a Bihari utca konyhájában. Nem is tudom még, de talán Balázs Attilát, Sebők Zolit, olykor. Lehet. Vagy nem. Mindenesetre nem a Petőfi vagy más magyar csatorna, hanem az újvidéki társaság hangja. Hogy megint rále az ember egy szabadabb, tágasabb, kevésbé belszagú, színes huzatokat röptető nyelvre, mintha hallanám, pedig nem hallhatom, hogy azt mondja egy reszelős hang Topolyáról, Palicsról, Szabadkáról, Újvidékről, hogy nekünk is van tengerünk. Nekünk van tengerünk. És aztán megszólal a Bijelo Dugme.

David Bowie

tiszatáj

IRODALMI FOLYÓIRAT

Megjelenteti a Tiszatáj Alapítvány Kuratóriuma
a Csongrád Megyei Önkormányzat,
Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata,

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

az Emberi Erőforrások Minisztériuma
és a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával.

HÁSZ RÓBERT főszerkesztő
ANNUS GÁBOR, ORCSIK ROLAND, TÓTH ÁKOS szerkesztők
SINKOVICS BALÁZS korrektor
SZÉKELY ANNA szerkesztőségi titkár

Felelős kiadó: Tiszatáj Alapítvány
Szedés, tördelés: Tiszatáj Alapítvány
A lapot nyomja: E-press Nyomdaipari Kft.
Szeged, Kossuth Lajos sgt. 72/B
Felelős vezető: Engi Gábor

Internet: www.tiszataj.hu e-mail: tiszataj@tiszataj.hu

Online változat: tiszatajonline.hu

Szerkesztőség: 6720 Roosevelt tér 10–11. Tel. és fax: (62) 421–549.

Levélcím: 6701 Szeged, Pf. 149.

Terjeszti: Lapker (Magyar Lapterjesztő Rt.)

Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletága 1008. Budapest, Orczy tér 1.

Előfizethető valamennyi postán, kézbesítőknél,

e-mailen: hirlapelofizetes@posta.hu, faxon: 303–3440

További információ: 06 80/444–444

Egyes szám ára: 600 forint.

Előfizetési díj: negyedévre 1500, fél évre 3000, egész évre 6000 forint.

ISSN 0133 1167

Ára: 1200 Ft
Előfizetőknek: 1000 Ft

DISZKÓGLÓRIA
KERESZTÜL-KASUL DAVID BOWIE ÉLETMŰVÉN

Deczki Sarolta
Fenyvesi Ottó
Hannah Sullivan
Horváth Csaba
Lanczkor Gábor
Lengyel Zoltán
Lenkes László
Marton László Távolodó
Marx Laura
Nagy Márta Júlia
Péterfy Bori
Poós Zoltán
Delimir Rešicki
Sopotnik Zoltán
Szabó Eszter Ágnes
Uhl Gabriella
írásai
Havasréti József
Najmányi Lászlóról

